

ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ

ОСОБИСТІСТЬ У ПРОСТОРІ ВИХОВНИХ ІННОВАЦІЙ

МАТЕРІАЛИ
Всесукаїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 жовтня 2018 року

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАН УКРАЇНИ

**ОСОБИСТІСТЬ
У ПРОСТОРІ
ВИХОВНИХ ІННОВАЦІЙ**

МАТЕРІАЛИ

Всесвітньої науково-практичної конференції

19 жовтня 2018 року

Івано-Франківськ
«НАІР»
2018

УДК 371.4:001.76

ББК 74.200

О-75

Рекомендовано до друку

*Вченого радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 7 від 27 вересня 2018 року)*

Рецензенти:

Гавриш Н.В. доктор педагогічних наук, професор
Комаровська О. А. доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [За ред. І.Д. Беха, О.М. Докукіної, Р.В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 448 с.

ISBN 978-966-2716-99-3

У збірник увійшли матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «особистість у просторі виховних інновацій», в яких представлені теоретико-практичні досягнення та наукові розвідки співробітників, керівників експериментальних майданчиків та аспірантів Інституту проблем виховання НАПН України, здійснені у галузі теорії і методики виховання, соціальної та дошкільної педагогіки.

Статті подано в авторській редакції (збережено стилістику, орфографію та мову). Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

ISBN 978-966-2716-99-3

ЗМІСТ

<i>Бех І. Д. Духовна зрілість особистості: мета і засоби досягнення.....</i>	9
<i>Алексєєнко Т.Ф. Булінг і мобінг: причини розвитку і шляхи профілактики.....</i>	19
<i>Бессараб Н. А. Урок іноземної мови як основна форма виховання міжкультурної толерантності учнів початкової школи.....</i>	25
<i>Білоцерківець І. П. Формування психологічної готовності старшокласників до захисту вітчизни: дефініційний ракурс.....</i>	29
<i>Богомолова Н.М. Освіта для демократичного громадянства як пріоритетна стратегія освітньої політики в Україні.....</i>	35
<i>Бойко А. Е. Удосконалення рівня професійної компетентності педагогів як необхідна умова модернізації освітнього процесу у закладах позашкільної освіти.....</i>	40
<i>Бондаренко Г.Л., Ващенко О.М., Романенко К.А. Теоретичний аспект проблеми формування соціального здоров'я молодших школярів.....</i>	45
<i>Булавенко С. Д. Особливості формування соціальної активності учнів у закладах загальної середньої освіти.....</i>	48
<i>Васильєва С.А. Педагогічні умови оптимізації виховної роботи, спрямованої на формування соціально-доцільної поведінки дітей старшого дошкільного віку</i>	53
<i>Вербицький В. В. Шляхи реалізації ключової реформи "нова українська школа" в позашкіллі.....</i>	59
<i>Вишнівська Н. В. Досвід національно-патріотичного виховання школярів в країнах східної Європи.....</i>	63
<i>Вороніна Г.Р. Сучасні тенденції розвитку професійно орієнтованих умінь і навичок англійських старшокласників</i>	68
<i>Гарбузюк І.В. Розвиток життєвих навичок підлітків в умовах сучасної школи.....</i>	73
<i>Гаряча С.А. Любов як педагогічна категорія в сучасних реаліях освіти....</i>	77
<i>Гриців Т.Г. Використання засобів народної педагогіки у вихованні</i>	

<u>Особистість у просторі виховних інновацій</u>	
<i>ціннісного ставлення до батьківщини у молодших школярів.....</i>	82
<i>Гончар Л.В.Методика формування цінності життя у молодих підлітків.....</i>	88
<i>Гуцан Л. А. Формування ціннісних орієнтацій молодих школярів в умовах модернізації системи освіти.....</i>	94
<i>Джаман Т.В. Проактивність учителя як умова успішної соціалізації учнів.....</i>	100
<i>Джафарова О.С. Можливості мультиплікаційної педагогіки у творчому розвитку молодих школярів.....</i>	107
<i>Докукіна О. М. Підготовка батьків до формування у підлітків національно-культурної ідентичності: реалізація диференційованого підходу.....</i>	112
<i>Жданович Ю.М. Роль громади у здійсненні соціально-педагогічного супроводу дітей із сімей вимушених переселенців.....</i>	117
<i>Журба К.О. Формування національно-культурної ідентичності підлітків дискусійними методами.....</i>	122
<i>Зубалій М.Д., Тимчик М.В. Formи виховання в старшокласників готовності до захисту вітчизни.....</i>	128
<i>Канішевська Л. В. Формування безпеки життя старших підлітків як наукова проблема.....</i>	133
<i>Кириленко С.В. Авторська школа в Україні – стратегічний курс до успіху освітньої реформи.....</i>	138
<i>Кириченко В.І. Сучасні домінанти у формуванні просоціальної поведінки учнів закладів загальної середньої освіти.....</i>	142
<i>Кіян О.І. Тенденції педагогіки партнерства у морально-духовному становленні підлітків.....</i>	148
<i>Колодько І. М. Організаційні засади розвитку позашкільної освіти в швейцарії.....</i>	152
<i>Коляда Н.М., Кравченко О.О. Громадянське виховання студентської молоді в умовах закладу вищої освіти.....</i>	158

Особистість у просторі виховних інновацій

<i>Копилець Є.В. Виховання гуманного ставлення до тварин за навчальними програмами з позашкільної освіти еколого-натуралистичного напряму "любителі домашніх тварин"</i>	165
<i>Корнієнко А.В. Зміст підготовки педагога закладу позашкільної освіти до етнокультурного виховання учнів</i>	170
<i>Котеля Т.М. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді: проекція національно-патріотичного спрямування "три кити національної свідомості"</i>	175
<i>Кравець Н. П. Формування особистісних якостей учнів із порушенням інтелектуального розвитку інноваційними засобами на уроках української літератури</i>	180
<i>Крутенко О.В. Ідеї Олександра Захаренка в контексті Нової української школи</i>	185
<i>Куниця Т.Ю. Теоретичні засади формування відповідальної громадянської позиції підлітків</i>	190
<i>Лаппо В. В. Виховний потенціал інтернет-простору в контексті духовного розвитку сучасного студентства</i>	194
<i>Левінець Н.В. Фізичне виховання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі</i>	200
<i>Лесик А. С. Підготовка педагогів шкіл-інтернатів до формування комунікативної компетентності молодших школярів</i>	205
<i>Литовченко О.В. Ціннісні орієнтири та напрями модернізації позашкільної освіти в сучасному контексті</i>	209
<i>Луценко В.О. Гуманізація взаємин дитини та колективу однолітків</i>	211
<i>Малиношевський Р.В. Цінності життя і проблема суб'єктивної деконструкції</i>	220
<i>Матвієнко О.В. Становлення суб'єктності особистості в контексті загальнонаукових методологічних підходів</i>	224
<i>Мачуський В.В. Формування ціннісних орієнтирів освітнього процесу в закладах позашкільної освіти</i>	229

Особистість у просторі виховних інновацій

Миропольська Н.Є. Сучасні конотації української драматургії (виховний аспект)	234
Морін О.Л. Особливості трудового виховання молодших школярів в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти	239
Нечерда В. Б. Метод "усної історії" у вихованні підлітків уразливих категорій.....	244
Ничкало С.А. Емоційно-ціннісний контекст естетичного виховання засобами візуальних мистецтв.....	251
Окушко Т.К. Виховання громадянина-патріота у дитячих громадських об'єднаннях.....	256
Орлова Г.В. Вікові особливості виховання Я-концепції молодих школярів.....	261
Остапенко О.І. Сучасний стан готовності учнівської молоді до захисту вітчизни	265
Охріменко З.В. Особливості організації взаємодії педагогічного колективу та батьківської громадськості у процесі трудового виховання молодих школярів.....	270
Пастушенко Ю. Є. Соціально-реабілітаційна робота з сім'ями, в яких виховуються діти з особливими потребами.....	275
Петрочко Ж.В. Система захисту дітей в Україні: компоненти та кроки до оновлення.....	280
Петрушкова Л.А. Зміст та структура програми підготовки патронатних вихователів.....	285
Плужнік А.В. Діалогічність як універсальна характеристика smart-технологій.....	290
Прудакова О.Л. Мотиви взаємодії з природою та способи їх гармонізації у школярів.....	295
Пустовіт Н.А. Гармонізація відносин школярів із природою через взаємодію з установами природно-заповідного фонду.....	300
Райт І. С. Особливості міжкультурного виховання особистості у	

Особистість у просторі виховних інновацій

сучасному освітньому просторі.....	305
<i>Ратинська І. В. Виховання моральної відповідальності студентів у тренінговій діяльності.....</i>	310
<i>Рейпольська О.Д. Педагогічна діяльність вихователів як основа успішної соціалізації дітей старшого дошкільного віку в умовах закладів дошкільної освіти.....</i>	316
<i>Романенко Л.В., Тиха Л.Ю. Розвиток творчих можливостей молодшого школяра як наукова проблема.....</i>	321
<i>Савчин О.М. Мотиваційне середовище формування у дітей старшого дошкільного віку умінь будувати розповіді різного типу.....</i>	326
<i>Семенов О.С. Циклічна модель управління дошкільною освітою.....</i>	330
<i>Сергєєва Н. В. Теоретичні основи соціально-педагогічного супроводу позитивного спілкування дітей із сім'єй вимушених переселенців.....</i>	335
<i>Сокол Л.М. Діяльність дитячих громадських організацій у віртуальному просторі: виховний потенціал.....</i>	340
<i>Соловай Ю.В. Суперечності у сприйнятті підлітками природного довкілля.....</i>	345
<i>Соловйова О.В. Розвиток творчого потенціалу викладачів іноземних мов у закладах вищої освіти.....</i>	350
<i>Сл Гаоян Поліхудожня підготовленість вчителя музики: сутність та орієнтири для формування.....</i>	355
<i>Тарасюк Г.П. Гармонізація відносин з природою у школярів засобами технології "рівний–рівному".....</i>	360
<i>Тимофєєва І.Б. Культурологічний підхід у процесі підготовки магістрів у закладах вищої освіти.....</i>	365
<i>Турчинова Г. В. Біологічне пізнання у континуумі особистісної динаміки студентів.....</i>	371
<i>Уфімцева С.В. Правове та патріотичне виховання учнів в умовах нової української школи.....</i>	376
<i>Федоренко С.В. Теоретичний аналіз сутності поняття "національно-</i>	

<u>Особистість у просторі виховних інновацій</u>	
культурна ідентичність студентської молоді”	380
Федорченко Т.Є. Особливості впровадження уроку-тренінгу для підлітків уразливих категорій з формування просоціальної поведінки.....	385
Харитонова О.В. Форми та методи роботи у дошкільному навчальному закладі: сучасне розуміння настанов В.Сухомлинського.....	390
Харченко Н.В. Ситуація успіху як умова виховання особистості у дитячому об'єднанні.....	395
Черкашина Т.В. Актуалізація самовиховання особистості в творчості Василя Сухомлинського.....	400
Шаповалов Б.Б. Національна дитячо-юнацька спортивно-прикладна гра «юний поліцейський» та її роль у процесі формування готовності до дій в екстремальних ситуаціях.....	405
Шаранова Ю.В. Теоретичні аспекти виховання громадянськості студентів закладів вищої освіти США	410
Шахрай В. М. Методичні аспекти формування цінності життя в підлітків у взаємодії школи і сім'ї.....	417
Шкільна І. М. Формування національно-культурної ідентичної у підлітків: сучасні виховні технології.....	422
Школьна М. С. Формування позитивного ставлення до навчання у молодших школярів.....	428
Якименко В.П. Розвиток соціальної згуртованості суб'єктів освітнього процесу.....	433
<i>Відомості про авторів.....</i>	438

Особистість у просторі виховних інновацій

Вишнівська Н. В., м. Київ

**ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В
КРАЇНАХ СХІДНОЇ ЄВРОПИ**

У статті обґрунтовано актуальність потреби вивчення досвіду країн Східної Європи щодо національно-патріотичного виховання підростаючого покоління. Висвітлено й проаналізовано досвід національно-патріотичного виховання школярів у таких країнах як-то Литва, Латвія, Польща.

Ключові слова: патріотизм, національно-патріотичне виховання, громадянська освіта, зміст, форми і методи виховання, школярі.

Розбудова української демократичної держави зумовлює актуальність національно-патріотичного виховання підростаючого покоління.

У державних документах: Конституції України (1997), Законі України “Про освіту” (2017), Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013), Національній доктрині розвитку освіти України в ХХІ столітті (2002); Концепції виховання дітей та молоді у національній системі освіти (1996), Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності (2000), Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (2015), Програмі українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді (2014) – акцентується увага на пріоритетність національно-патріотичного виховання молодого покоління.

Дослідники І. Бех, К. Чорна зазначають: “Патріотизм – це любов до Батьківщини, українського народу, турбота про його та своє благо, сприяння становленню й утвердженню України як суверенної, правової, демократичної, соціальної держави, готовність відстоюти її незалежність, служити і захищати її, розділити свою долю з її долею” [3, с. 29].

В країнах Східної Європи накопичений цікавий досвід патріотичного виховання.

Зокрема, у 90-х роках в Литві відбулася освітня реформа, яка сприяла реалізації цілеспрямованої громадянської освіти.

Важливість громадянської освіти та виховання підкреслюються в усіх основних документах, що регулюють освітню політику (Закон “Про освіту”,

Особистість у просторі виховних інновацій

“Стратегія освіти”, Довготривала програма національного та громадянського виховання, програма правової освіти) тощо.

Громадянська освіта в Литві поєднує два блоки, в основі яких лежить формування навичок громадянської дії та розвиток “громадянського мислення”. Крім таких заходів, як підвищення кваліфікації педагогічного складу для викладання дисциплін із громадянської освіти та участі в різноманітних програмах UNESCO та Ради Європи, діє широкомасштабна неформальна освітня діяльність, що охоплює людей різного віку за участі неурядових організацій. Вона включає роботу в шкільному самоврядуванні, суспільних кружках тощо [4].

Громадянська освіта і патріотичне виховання нероздільно пов’язані між собою, оскільки діти вивчають не тільки історію, культуру, право, але й навчаються застосовувати знання на практиці, зокрема в роботі шкільного самоврядування, формуванні суспільних рухів та створенні заходів [5].

Латвійська система освіти передбачає обов’язкове проходження школярами військової підготовки [5]. Цей курс включає чотири основні блоки навчання, до яких входить громадянське виховання (як виховання юних патріотів, захисників вітчизни, які володіють всіма необхідними навичками, що є обов’язковими для військового резерву [1, с. 4].

Окрім того, значна увага приділяється фізичному вихованню, особливостям спілкування та, власне, військовій справі [5].

Польща має значне напрацювання в сфері патріотичного виховання молоді. Дослідниця Ю. Афанасьєва зазначає, що сьогодні саме “третій” сектор займається як підготовкою викладачів, так і розповсюдженням інформації про демократичні цінності, громадянські обов’язки, права людини, основи патріотичних настанов [1, с. 4].

У Законі Республіки Польщі “Про систему освіти” від 7-го вересня 1991 року зазначається, що патріотичне навчання та виховання сприяє розвитку у молодих людей почуття відповідальності, любові до Батьківщини і поваги до культурної спадщини Польщі, за одночасної відкритості та шаноблиового

Особистість у просторі виховних інновацій

ставлення до культурних цінностей Європи та світу [7]. У статті 4 даного Закону наголошується, що за формування основ патріотичного виховання учнівської молоді відповідає родина (сім'я), як основний осередок, школа, різноманітні громадські організації, а також костел та різноманітні осередки суспільної комунікації.

Важоме місце у патріотичному вихованні займає родина, яка є фундаментом для прищеплення життєвих цінностей від самого народження людини; а також сприяє вихованню почуття відповідальності за спільне благо. Родина для своєї дитини є “малою Батьківщиною”, де вона почувається захищеною. Важливим у родині є ставлення дорослих до національних традицій [7].

Важливим аспектом у патріотичному вихованні молоді є школа. Вона повинна створити необхідні умови для розвитку кожного учня; підготувати дітей до виконання у майбутньому сімейних і громадянських обов'язків, заснованих на принципах солідарності, демократії, терпимості, справедливості [7].

Патріотичне виховання у школі залежить від ставлення вчителів і від методів, які вони використовують. Надзвичайно важливим аспектом патріотичного виховання у школі мають шкільні церемонії, у яких діти беруть участь. Це різного роду державні та шкільні урочистості, в основі яких закладена повага до національних символів, як гімн, герб і прапор.

Величезне значення у патріотичному вихованні учнів мають проведення у школах днів національної пам'яті, національні свята [2, с. 245].

Патріотичному вихованню молоді сприяють краєзнавчі екскурсії, організовані вчителями. Завданням школи є підготовка дітей і молоді до активної участі у суспільному житті, до безкорисливого служіння своєї країні і боротьби за справедливість і соціальний прогрес. Школа покликана об'єднати теоретичні знання з практикою; дати молодим людям можливість брати активну участь у створенні цінностей, які збагачують економіку і культуру; сприяти ідейно-моральному та патріотичному вихованню молоді; формуванню

Особистість у просторі виховних інновацій

шанобливого ставлення до національних традицій. Знання історії Батьківщини підіграє важливу роль у формуванні людської свідомості [7, с. 8].

Польським урядом розроблено і реалізується програма, яка має назву "Патріотизм завтрашнього дня". Програма спрямована здебільшого на молодих людей, яких закликають залишатися на Батьківщині і будувати тут своє майбутнє [6].

Держава також підтримує різноманітні акції громадянського виховання. Так, у рамках виконання Всесвітньої програми освіти в сфері прав людини, Міністерство народної освіти ініціювало розробку проекту глобальної просвіти у цій галузі [1, с. 4].

Громадські організації Польщі є однією з основ патріотичного виховання молодого покоління. Зокрема, Союз польського харцерства є виховним, патріотичним, добровільним та самостійним об'єднанням для всіх без винятку.

Метою Союзу польського харцерства є служіння Богу, Польщі, а також своїм батькам. Національно-патріотичному вихованню у Союзі польського Харцерства сприяє символіка – харцерський Хрест, прapor, штандарт Харцерської дружини (команди), а також національні та народні пісні [2, с. 244].

Завданнями Союзу польського харцерства є: розробка відповідних підходів до навчання і роботи, а також вміла організація дозвілля і відпочинку; організація зухом (молодшим харцером) і харцером активної участі у культурному житті суспільства та рідного краю; виховання почуттів гордості і шанобливого ставлення до традицій та історії власного народу; створення умов для всеїчного розвитку людського потенціалу; поширення у суспільстві таких цінностей, як свобода, істина, справедливість, демократія, самоврядування, рівність, толерантність і дружба; поширення знань про природу, екологію та формування необхідного контакту з природою [2, с. 244–245].

Огляд досвіду національно-патріотичного виховання в деяких країнах Східної Європи свідчить, що кожна з розглянутих країн обирає свої шляхи виховання підростаючого покоління. Україна може використовувати досвід національно-патріотичного виховання країн Східної Європи з метою

Особистість у просторі виховних інновацій

удосконалення змісту, форм і методів національно-патріотичного виховання молоді.

Література

1. Афанасьєва Ю. В. Закордонний досвід патріотичного виховання / Ю. В. Афанасьєва. // Актуальні проблеми державного управління. – № 2(52), 2017. – С. 1 – 5.
2. Белан В. Ю. Досвід національно-патріотичного виховання громадських організацій республіки Польща на прикладі Союзу Польського Харцерства / В. Ю. Белан // Наукові записки НДУ імені М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – № 1., 2016. – С. 244–247.
3. Бех І. Д., Чорна К. І. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Д. Бех, К. І. Чорна. // Гірська школа Українських Карпат. – № 12-13 , 2015. – С. 26–37.
4. Образование в сфере прав человека в Литве: краткий обзор / сост. Т. Тамощунас, И. Тарасевич. – Варшава : ОБСЕ / БДИПЧ, 2013 – 320 с.
5. Сучасне патріотичне виховання в Україні та світі : [Електронний ресурс] Режим доступу : <https://naurok.com.ua/post/suchasne-patriotichne-vihovannya-v-ukra-ni-ta-sviti>.
6. Чупрій Л. В. Патріотичне виховання в Україні: стан і перспективи [Електронний ресурс] Режим доступу : http://sd.net.ua/2009/11/05/patrotichne_vikhovannja_v_ukran_stan_perspektivi.htm
7. Ustawa z dnia 7 wiznesia 1991 r. o systemie oswiaty [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19910950425> – Назва з екрана.

Вороніна Г.Р., м. Київ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК АНГЛІЙСЬКИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ

У статті представлено аналіз англійських науково-педагогічних джерел з метою узагальнення та систематизації сутності умінь і навичок, необхідних для успішної професійної діяльності. Розглянуто перелік умінь і навичок, важливих для конструювання професійного майбутнього, особливу увагу приділено сучасним тенденціям розвитку професійних та надпрофесійних умінь і навичок, які впроваджуються у закладах середньої освіти в Англії.

Ключові слова: англійські старшокласники, заклади середньої освіти, навички та уміння для успішної професійної діяльності.

Сучасні учні опановують великі об'єми знань з багатьох предметів, однак такі навички, як вміння спілкуватися, вчасно доводити розпочату справу до кінця чи працювати у команді нерідко залишається поза увагою освітнього процесу. Кваліфікований фахівець для отримання бажаної посади повинен не лише орієнтуватися у професійних питаннях, не менш важливого значення набувають вміння вести переговори та вирішувати нові незаплановані задачі,

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХOVАННЯ І НАПН УКРАЇНИ

**ОСОБИСТІСТЬ
У ПРОСТОРІ
ВИХОВНИХ ІННОВАЦІЙ**

МАТЕРІАЛИ

Всесукарінської науково-практичної конференції

19 листопада 2018 року

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк. 26,04

Наклад 300 прим.

Зам. № 016/10/18

**ВИДАВНИЦТВО
“НАПР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
тел. (034) 250-57-82, (050) 433-67-93
email: fedorynti@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавництв, виробників і розподілючачів
видавничої продукції №4191 від 12.11.2011р.

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХOVАННЯ НАН УКРАЇНИ

ОСОБИСТІСТЬ У ПРОСТОРІ ВИХОВНИХ ІННОВАЦІЙ

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
19 жовтня 2018 року*

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк. 26,04

Наклад 300 прим.

Зам. № 016/10/18

ВИДАВНИЦТВО “НАІР”

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
тел. (034) 250-57-82, (050) 433-67-93
email: fedorynitt@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів
видавничої продукції №4191 від 12.11.2011р.